

og jeg kunde have lyst til at stille det Spørgsmaal til den høitærede Kultusminister, om den Kommission, der har været nedsat i denne Sag, ikke har taget dette Spørgsmaal under Overveielse, og om man ikke fra denne Kommissions Side kan vente sig i alt Fald en Antydning af nogle af Grundene til, at denne Sag antager saa store Dimensioner, som den gjør. Jeg tror ikke, at man kan stille sig saaledes overfor dette Spørgsmaal, at man uden videre siger, at det er „en Skæbne, mod hvilken man forgjæves søger sig at væbne“; det er et Standpunkt, som næppe lader sig fastholde. Jeg tror, at det er ulige mere tiltalende for Lovgivningsmagten at gjøre Noget for de Sunde og opretholde funde og normale Tilstande end ideligt at skulle beskæftige sig med at raade Bod paa det Abnorme. Smidlertid, da Stillingen nu en Gang er saaledes, at der er saa mange abnorme Børn, er jo sikkert, i alt Fald i dette Thing, den Stemning raadende og gjør der sig her den Følelse gjældende, at Alt, hvad Staten kan gjøre for at raade Bod derpaa, bør den gjøre. Den Plan, som Kultusministeren har forelagt, forekommer mig, saavidt jeg foreløbig har kunnet gjøre mig bekendt med den, i det Hele at hvile paa funde Principer. Den sammenhober ikke alle disse Børn paa et enkelt Sted. Det er jo Noget, som er meget almindeligt, og som der er en vis Tilbøielighed til, at samle alt Saadant paa eet Sted, idet man mener, at Administrationen saa vil blive billigere, at ogsaa Bygningerne blive billigere, og at det Hele bliver mere ensartet. Jeg mener, at der er noget Uhyggeligt i en saadan Sammenhobning af abnorme Mennesker. Det virker ogsaa meget uheldigt paa disse Børn at voxe op under saadanne Forhold, og det gjælder jo dog om at sikre den Slags abnorme Børn en saa sund og naturlig Opvæxt som muligt, at bringe dem i Berøring med normale Mennesker og lade dem have det normale Menneskeliv for Die i Stedet for disse abnorme Forhold. I saa Henseende kan jeg altsaa fuldstændig slutte mig til Lovforslagets Grundtanke, at man bør søge at dele denne Børneskole. Saavidt jeg af Betænkningen kan se, beregner man Antallet af de døvstumme Børn, der for Diebliffet skulle ind under Statens Væretægt, til 405, og de ville jo, hvis denne Plan gennemføres, i Fremtiden blive fordelte paa tre Steder, dels i Kjøbenhavn, dels i Fredericia og dels i det nye Institut, der tænkes lagt i Veile.

Der er et enkelt Punkt, jeg ganske vist har nogle Betæneligheder ved, det er § 2. Naar man ønsker ved det lgl. Døvstummeinstitut her i Kjøbenhavn at samle de svagt

begavede Døvstumme, har jeg ikke af Kommissionsbetænkningen ganske kunnet lade mig overbevise om, at det er det mest Hensigtsvarende. Jeg kan ganske vist se, at det er det økonomisk Fordelagtigste, at der derved baade i Diebliffet tjenes en Sum, som ellers maatte anvendes til Bygninger, og at der bliver sparet Noget i Administrationsomkostninger; men jeg har ikke kunnet se og heller ikke af den ærede Kultusministers Udtalelse ved Forelæggelsen af dette Lovforslag kunnet blive fuldstændig overbevist om, at den Grund, hvorpaa Døvstummeinstitutet nu ligger, er fuldt forsvaret, eller at det overhovedet fuldt ud kan forsvares i Fremtiden at benytte denne Plads, i alt Fald for et længere Tidsrum. Det kan vel være tvivlsomt, om de Bygninger, der nu ligger der, virkelig i Længden kunne blive staaende paa denne Plads. Jeg skal anføre de Grunde, der for mig tale derimod. Det er jo svagt begavede døvstumme Børn, for hvilke man tænker at bygge en Anstalt, det vil sige Børn, der trænge til at komme under ganske særlig funde Forhold. Saavidt jeg veed — jeg er desværre ikke synderlig sagkyndig paa det Omraade — hænger Døvstumhed vistnok tit sammen med Hjertelsvaghed, og det er bekendt, at gode Strandbade og den Slags Ting ere særlig nødvendige for dem, der lide deraf. Men jeg tror, at de Bade, man kan skaffe Børn derude, ere af meget ringe Værdi. Jeg skulde i det Mindste betænke mig for selv at springe ud i det Vand, som forefindes der om Sommeren. Det forekommer mig, at det mere minder om Kloakvand end om frisk Havvand. De Døvstumme, der for Tiden findes der ude, regner man jo til de mere funde Døvstumme, til dem, der ikke trænge til at komme under særlig gunstige sanitære Forhold. Men derude at bygge et Hjem for 40 Børn vil i alt Fald for mig have ikke ringe Betænelighed. Jeg tror, at det vilde være heldigere, om man vilde se lidt bort fra det Økonomiske, da det ikke er saa store Beløb, det dreier sig om, og saa søgte at faae Anstalten anbragt et Sted i Provindsferne, muligt ved en af de to andre Anstalter. De Bemærkninger, jeg her fremkommer med, ere imidlertid naturligvis kun rent foreløbige, som de maa være ved Iste Behandling af en Sag. Jeg gjør kun opmærksom derpaa strax, da det er det Punkt i det forelagte Lovforslag, som i alt Fald for mig frembyder den største Betænelighed.

Disse Byggeforslag have ikke kunnet andet end glædelig overraske mig. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa enkelte af Kultusministeriets noget mærkelige Byggeforetagender. Vi mindes Alle den berømte